Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
NIILO JÄÄSKINEN
esitatud 31. märtsil 2011 [1]

Kohtuasi C-190/10

Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (GENESIS)
versus
Boys Toys SA
ja
Administración del Estado

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunal Supremo (Hispaania))

Ühenduse kaubamärk — Taotluse esitamise kord — Määruse (EÜ) nr 40/94 artikkel 27 — Taotluse elektrooniline esitamine — Esitamise kuupäeva ja kellaaja arvessevõtmine

I. Sissejuhatus

1. Tribunal Supremo (Hispaania) esitab oma eelotsusetaotluses Euroopa Kohtule küsimuse ühenduse kaubamärgitaotluse „esitamiskuupäeva" mõiste tõlgendamise kohta. Küsimus on selles, kas nõukogu määruse (EÜ) nr 40/94 [2] artikli 27 kohaldamisel on lubatud võtta lisaks taotluse esitamise kuupäevale arvesse ka esitamise kellaaega, mille alusel saaks tugineda ühenduse kaubamärgi prioriteetsusele.

II. Õiguslik raamistik

A. *Rahvusvaheline õigus*

2. 20. märtsi 1883. aasta tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni [3] (edaspidi „Pariisi konventsioon") artikli 4 punktis A on sätestatud:

„(1) Iga isik […], kes on nõuetekohaselt esitanud […] kaubamärgitaotluse ühes liidu riikidest, kasutab taotluse esitamiseks teistes riikides prioriteediõigust allpool nimetatud tähtaegade jooksul.

(2) Prioriteediõiguse aluseks loetakse iga taotluse esitamine, mida liitu kuuluva riigi rahvusliku seadusandluse või liitu kuuluvate riikide vaheliste kahe- või mitmepoolsete lepingute järgi peab lugema korrektseks rahvuslikuks taotluseks.

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — Nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrus nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146), mis tunnistati kehtetuks nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (kodifitseeritud versioon) (ELT L 78, lk 1), mis jõustus 13. aprillil 2009. Põhikohtuasja asjaolude toimumise kuupäeva arvestades on kõnesolevas tõlgendamistaotluses viidatud määrusele nr 40/94.

3 — 20. märtsi 1883. aasta tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon on kättesaadav järgmisel aadressil: http://www.wipo.int/treaties/fr/ip/paris/trtdocs_wo020.html.

(3) Korrektse rahvusliku taotluse esitamise all mõistetakse iga taotluse esitamist, mille alusel on võimalik kindlaks teha see kuupäev, millal taotlus on esitatud vastavas riigis, sõltumata taotluse saatusest."

3. Pariisi konventsiooni artikli 4 punkt C sätestab:

„(1) Eelnimetatud prioriteeditähtajad on […] tööstusnäidistel ja kaubamärkidel kuus kuud.

(2) Nimetatud tähtaja arvestamine algab esmase taotluse esitamise kuupäevast, kusjuures taotluse esitamise kuupäev arvesse ei lähe.

(3) Kui tähtaja viimane päev on ametlik puhkepäev või päev, mil amet ei ole avatud taotluste vastuvõtuks selles riigis, kus taotlus esitatakse, siis pikendatakse tähtaegu kuni järgneva esimese tööpäevani."

B. *Liidu õigus*

4. Määruse nr 40/94 artikkel 8 „Suhtelised keeldumispõhjused" sätestab:

„1. Varasema kaubamärgi omaniku vastuseisu korral ei registreerita taotletavat kaubamärki, kui:

a) see on identne varasema kaubamärgiga ning kaubad või teenused, mille jaoks registreerimist taotletakse, on identsed kaupade või teenustega, mille jaoks varasem kaubamärk on kaitstud;

b) kui identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et territooriumil, kus varasem kaubamärk on kaitstud, võib avalikkus need omavahel segi ajada; segiajamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et kaubamärk seostatakse varasema kaubamärgiga.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „varasem kaubamärk" järgmist:

a) järgmisi kaubamärke, mille registreerimise taotluse kuupäev on varasem ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäevast, arvestades võimaluse korral nende kaubamärkidega seotud prioriteete:

   i) ühenduse kaubamärgid;

   ii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriikides või Belgia, Madalmaade ja Luksemburgi puhul Beneluxi kaubamärgiametis;

   iii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriigis kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel;

b) punktis a osutatud kaubamärkide registreerimise taotlusi, võttes arvesse nende registreerimist;

c) kaubamärke, mis on ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeval või vajaduse korral ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluses nõutud prioriteedikuupäeval liikmesriigis üldtuntud selle sõna Pariisi konventsiooni artiklis 6 *bis* sätestatud tähenduses. […]"

5. Määruse nr 40/94 artikli 14 „Siseriikliku õiguse täiendav kohaldamine rikkumiste korral" lõikes 1 on ette nähtud, et ühenduse kaubamärgi mõju reguleerivad ainult kõnealuse määruse sätted.

6. Määruse nr 40/94 artikli 26 lõige 1 sätestab ühenduse kaubamärgi taotlusele esitatavad tingimused, mille kohaselt peavad taotluses sisalduma a) taotlus ühenduse kaubamärgi registreerimiseks; b) andmed taotleja identifitseerimiseks; c) loetelu kaupadest ja teenustest, mille jaoks kaubamärgi registreerimist taotletakse, ja d) ühenduse kaubamärgi reproduktsioon. Nimetatud artikli lõikes 2 on sätestatud, et ühenduse kaubamärgi taotluse esitamisel tuleb tasuda taotluse esitamise lõiv.

7. Määruse nr 40/94 artikkel 27 „Esitamiskuupäev" on sõnastatud järgmiselt:

„Ühenduse kaubamärgi taotluse esitamiskuupäev on kuupäev, mil taotleja esitab artikli 26 lõikes 1 nimetatud teavet sisaldavad dokumendid ametile, või kui taotlus on esitatud liikmesriigi keskametile või Beneluxi kaubamärgiametile, siis taotluse sellele asutusele esitamise kuupäev, tingimusel, et taotluse esitamise lõiv tasutakse ühe kuu jooksul pärast eespool nimetatud dokumentide esitamist."

8. Sama määruse artikli 29 alusel kohaldatakse prioriteediõigust kuue kuu jooksul alates esimese taotluse esitamise kuupäevast. Prioriteeti andvana tunnustatakse iga taotlust, mille esitamist on vastavalt taotluse esitamise riigi siseriiklikule seadusele või vastavalt kahe- või mitmepoolsetele lepingutele võimalik lugeda samaväärseks taotluse nõuetekohase siseriikliku esitamisega. Taotluse nõuetekohase siseriikliku esitamise all mõistetakse niiviisi esitatud taotlust, mille järgi on võimalik kindlaks määrata esitamiskuupäev, sõltumata taotluse tulemusest.

9. Määruse nr 40/94 artikkel 32 näeb ette, et ühenduse kaubamärgi taotlus, mille esitamiskuupäev on registreeritud, on liikmesriikides sama toimega kui tavapärane siseriiklik taotlus, võttes vajadusel arvesse ühenduse kaubamärgi taotluse prioriteedinõuet.

10. Määruse nr 40/94 artiklis 97 „Kohaldatav õigus" on sätestatud:

„1. Ühenduse kaubamärkide kohtud kohaldavad käesoleva määruse sätteid.

2. Käesoleva määrusega reguleerimata küsimustes kohaldab ühenduse kaubamärkide kohus siseriiklikke, sealhulgas rahvusvahelise eraõiguse sätteid.

3. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldab ühenduse kaubamärkide kohus samu menetlusnorme, mida kohaldataks kohtu asukohaliikmesriigi siseriikliku kaubamärgiga seonduva sama liiki hagi puhul."

11. Komisjoni 13. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2868/95 (millega rakendatakse nõukogu määrus nr 40/94[4]) eeskiri 5 „Taotluse esitamine" sätestab:

„1. Amet märgib dokumentidele, millest taotlus koosneb, taotluse saabumise kuupäeva ning taotluse toimiku numbri. Amet väljastab taotlejale viivitamata kättesaamistõendi, mis sisaldab vähemalt toimiku numbrit, märgi kujutist, kirjeldust või muud identifitseerimisvahendit, dokumentide liiki ja arvu ning nende vastuvõtmise kuupäeva.

[…]"

4 — EÜT L 303, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 189.

C. Siseriiklik õigus

12. Vastavalt 7. detsembri 2001. aasta Ley 17/2001 de Marcas (kaubamärgiseadus, *Boletín Oficial del Estado*, nr 294, 8.12.2001, lk 45579; edaspidi kaubamärgiseadus 17/2001") artikli 6 lõikele 2 on varasemad kaubamärgid määratletud järgmiselt:

„a) registreeritud kaubamärk, mille registreerimistaotluse kuupäev või prioriteedikuupäev on varasem menetletava taotluse kuupäevast ning mis kuulub järgmistesse kategooriatesse: i) Hispaania kaubamärgid; ii) kaubamärgid, mis on registreeritud Hispaanias kehtiva rahvusvahelise registreeringuna; iii) ühenduse kaubamärgid;

b) registreeritud ühenduse kaubamärk, mille omanik on ühenduse kaubamärki käsitleva määruse kohaselt õiguspäraselt esitanud vanemuse nõude võrreldes punkti a alapunktides i ja ii osutatud kaubamärkidega isegi juhul, kui viimati nimetatud kaubamärgist on loobutud või sellel on lastud aeguda;

c) punktides a ja b osutatud kaubamärgi registreerimise taotlus tingimusel, et selle registreerimist kinnitatakse;

d) registreerimata kaubamärk, mis on menetletava kaubamärgitaotluse esitamise kuupäeval või prioriteedikuupäeval Hispaanias üldtuntud Pariisi konventsiooni artikli 6 *bis* tähenduses."

13. Kõnealuse seaduse artikkel 11 „Taotluse esitamine" sätestab:

„1. Kaubamärgi registreerimise taotlus esitatakse selle autonoomse piirkonna pädevale asutusele, kus on taotleja elu- või asukoht või tema tööstus- või kaubandusettevõtte reaalne ja tegelik asukoht. […]

[…]

6. Taotlusi vastu võtma pädev asutus märgib taotluse vastuvõtmise ajal taotluse numbri, taotluse esitamise kuupäeva ja kellaaja haldusnormides sätestatud korras."

14. Kaubamärgiseaduse 17/2001 artikkel 12, mis sätestab taotlusele esitatavad tingimused, on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kaubamärgi registreerimise taotlus peab sisaldama vähemalt: taotlust kaubamärgi registreerimiseks; taotleja andmeid; kaubamärgi reproduktsiooni; loetelu kaupadest ja teenustest, mille jaoks kaubamärgi registreerimist taotletakse.

[…]"

15. Kaubamärgiseaduse 17/2001 artikkel 13 sätestab:

„1. Taotluse esitamise kuupäev on hetk, mil pädev asutus vastavalt artiklis 11 sätestatule saab kätte dokumendid, mis sisaldavad artikli 12 lõikes 1 sätestatud andmeid.

2. Postkontoris esitatud taotluste esitamise kuupäev on hetk, mil postkontor saab artikli 12 lõikes 1 sätestatud andmeid sisaldavad dokumendid, tingimusel et need esitatakse lahtises ümbrikus taotlust vastu võtma pädevale asutusele adresseeritud tähitud ja väljastusteatega kirjaga. Postkontor registreerib taotluse esitamise päeva ja kellaaja.

3. Kui mõni eelmistes lõigetes nimetatud haldusasutustest või -üksustest ei ole taotluse vastuvõtmise ajal taotluse esitamise kellaaega märkinud, määratakse selleks päeva viimane tund. Kui ei ole märgitud minutit, siis määratakse selleks tunni viimane minut. Kui ei ole märgitud kellaaja tundi ega minutit, määratakse selleks päeva viimane tund ja minut."

III. Põhikohtuasi, eelotsuse küsimus ja menetlus Euroopa Kohtus

16. Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (edaspidi „Génesis") esitas elektrooniliselt Siseturu Ühtlustamise Ametile (edaspidi „ühtlustamisamet") kaks ühenduse kaubamärgi registreerimise taotlust: sõnamärgi nr 3 543 361 RIZO kohta 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) (edaspidi „Nizza klassifikatsioon") klassides 16, 28, 35 ja 36, ning sõnamärgi nr 3 543 386 RIZO, EL ERIZO kohta nimetatud klassifikatsiooni klassides 16, 35 ja 36.

17. Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et talle esitatud tõendeid arvestades toimus neid kaht kaubamärki käsitlevate elektrooniliste taotluste esitamine[5] ühtlustamisametile vastavalt 2003. aasta 12. detsembri päeval vastavalt kell 11.52 ja kell 12.13.

18. Eelotsusetaotlusest nähtub samuti, et äriühing Pool Ángel Tomas SL taotles samal päeval, st 2003. aasta 12. detsembril kell 17.45 Hispaanias Oficina Española de Patentes y Marcas'ilt (Hispaania patendi- ja kaubamärgiamet, edaspidi „OEPM") sõnamärgi nr 2 571 979 RIZO'S registreerimist Nizza klassifikatsiooni klassis 28.

19. Génesis esitas nimetatud siseriikliku kaubamärgi RIZO'S registreerimistaotluse peale vastulause, tuginedes oma ühenduse kaubamärkide nr 3.543.361 RIZO ja nr 3.543.386 RIZO, EL ERIZO prioriteetsusele.

20. OEPM tegi 9. detsembril 2004 otsuse, millega lükkas esitatud vastulause tagasi, leides, et need kaubamärgid, millele tugineti, ei olnud taotletud kaubamärgi suhtes prioriteetsed, ning registreeris kaubamärgi RIZO'S.

21. Génesis esitas vaide, et OEPM tunnistaks talle kuuluvate ühenduse kaubamärkide prioriteetsust, arvestades, et nende ühenduse kaubamärkide registreerimise taotlus esitati elektrooniliselt 12. detsembril 2003 ja et antud juhul tuli arvesse võtta just seda kuupäeva.

22. OEPM jättis 29. juuni 2005. aasta otsusega vaide rahuldamata, rõhutades, et kaebuse esitajale kuuluvate ühenduse kaubamärkide registreerimise taotluse esitamise kuupäev oli Hispaania kaubamärgi RIZO'S registreerimise taotluse kuupäevast hilisem, kuna määruse nr 40/94 artikli 27 alusel määrati kaubamärgitaotluste esitamise kuupäevaks alles 7. jaanuar 2004.

23. Menetledes kaebust, mille Génesis viimati nimetatud otsuse peale esitas, kinnitas Tribunal Superior de Justicia de Madridi halduskolleegiumi 2. koda 7. veebruari 2008. aasta kohtuotsuses, et taotletud Hispaania kaubamärgi RIZO'S registreerimine oli põhjendatud. Nimetatud kohus leidis, et vastulause aluseks olevate ühenduse kaubamärkide taotluse esitamise kuupäev oli dokumentide tegelikult esitamise kuupäev ja mitte 12. detsember 2003 – taotluse elektrooniliselt esitamise kuupäev.

24. Kõnealuse 7. veebruari 2007. aasta kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebuses vaidlustab Génesis esiteks Tribunal Superior de Justicia de Madridi tõlgenduse, mis puudutas ühenduse kaubamärkide taotluse esitamise kuupäeva, ja märgib, et määruse nr 40/94 artiklite 26 ja 27 õige tõlgendamise tulemusena arvestataks taotluste esitamise kuupäevana seda kuupäeva, mil need taotlused esitati ühtlustamisametile ja mil viimane sai need kätte, st 12. detsembrit 2003. Teiseks leiab

5 — Ja mitte vastuvõtmine ega registreerimine ühtlustamisameti poolt.

Génesis, et kuna Tribunal Superior de Justicia de Madrid ei tunnistanud ühenduse kaubamärkide nr 3 543 361 RIZO ja nr 3 543 386 RIZO, EL ERIZO prioriteetsust, rikkus see kohus kaubamärgiseaduse 17/2001 artikli 6 lõiget 2, mille punktides a ja c on ette nähtud, et prioriteetsed on need ühenduse kaubamärkide taotlused, mis on esitatud varasema kuupäevaga kui OEPM-ile esitatud registreerimistaotlused.

25. Tribunal Supremo märgib, et samas kui määruse nr 40/94 artikkel 27 näeb ette, et ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise kuupäev on taotluse ühtlustamisametile või viidatud artiklis nimetatud ametiasutustes esitamise kuupäev, ei ole selles sättes antud muid kriteeriume taotluste esitamise järjekorra kindlaksmääramiseks samal päeval esitatud taotluste puhul. Hispaania kriteerium kaubamärkide prioriteetsuse kindlaks määramiseks taotluse esitamise kuupäevade kokkulangemise juhtudel, on see, kumb registreeriti kellaajaliselt OEPM-is enne.

26. Neil asjaoludel otsustas Tribunal Supremo menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas on võimalik tõlgendada […] määruse […] nr 40/94 […] artiklit 27 nii, et selleks, et kindlaks määrata ühenduse kaubamärgi ajalist prioriteetsust siseriikliku kaubamärgi suhtes, mille kohta esitati taotlus samal kuupäeval, võib arvesse võtta mitte ainult ühenduse kaubamärgi registreerimistaotluse ühtlustamisametile esitamise kuupäeva, vaid ka kellaaega (tingimusel et need andmed on registreeritud), kui siseriiklike kaubamärkide registreerimist reguleerivas siseriiklikus õigusnormis peetakse oluliseks taotluse esitamise kellaaega?”

27. See eelotsusetaotlus registreeriti Euroopa Kohtu kantseleis 16. juunil 2010. Génesis, Hispaania, Itaalia ja Kreeka valitsused ning Euroopa Komisjon esitasid kirjalikke märkusi.

IV. Eelotsuse küsimus

A. *Üldised märkused kaubamärgisüsteemi kohta*

28. Kõigepealt sooviksin rõhutada kaubamärgisüsteemi tunnuseid, st esiteks asjaolu, et see on oma olemuselt rahvusvahelise mõõtmega, ja teiseks selle vajalikku territoriaalset piiratust. Peale selle tuleb arvesse võtta seda, et on olemas erinevaid kaubamärgi kaitse süsteeme, mille sekka kuulub liidu süsteem.[6]

29. Kaubamärkide tunnusjooned nähtuvad juba Pariisi konventsiooni sõlmimisega seotud tööst.[7] Tööstusomandi kaitse suhtes kohaldatava korra kindlaksmääramise osas lükati utoopilise ja ebareaalsena tagasi esimene ettepanek, mis käsitles ühtsete riigiüleste õigusnormide vastuvõtmist. Teist ettepanekut, mis käsitles konfliktinormide vastuvõtmist, mille alusel tuleks kohaldada leiutise päritoluriigi või kaubamärgi registreerimisriigi õigust, peeti ebaõiglaseks. Konventsiooni artikli 2 kohaselt valisid selle koostajad seega kolmanda ettepaneku, mis käsitles siseriikliku kohtlemise põhimõtet.[8] Territoriaalsuse põhimõtte (*lex loci protectionis*) alusel on kaubamärgi õiguslik mõju piiratud selle riigi territooriumiga, kus see kaubamärk on kaitstud.[9]

6 — Müller, B.K., *Multinational Trademark Registration Systems*, Bern 2002.

7 — Tuleb rõhutada, et nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta; EÜT L 40, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 92) põhjenduse 12 kohaselt on Pariisi konventsioon on siduv kõigi ühenduse liikmesriikide jaoks, ning seega on oluline, et nimetatud direktiivi sätted oleksid Pariisi konventsiooni sätetega täielikus kooskõlas.

8 — Beier, F-K., „One Hundred Years of International Cooperation – The Role of the Paris Convention in the Past, Present and Future”, *International Review of Industrial Property and Copyright Law*, *vol.* 15, nr 1-6/1984, lk 1.

9 — Sabatier, M., *Pratique de la marque internationale*, Institut de Recherche en Propriété intellectuelle Henri-Desboi, 2007. aasta, nr 8. Vt selle kohta kohtujurist Trstenjaki ettepanek Euroopa Kohtu menetluses olevas kohtuasjas C-482/09: Budějovický Budvar (ettepaneku punkt 50 jj).

30. Liidu õiguses on kaubamärgiõigus oluline osa moonutamata konkurentsi süsteemis. Selles süsteemis peab igal ettevõtjal selleks, et hankida endale kliente oma kaupade või teenuste kvaliteedile tuginedes, olema võimalik registreerida kaubamärkidena tähiseid, mis võimaldavad tarbijal ilma võimaliku segiajamiseta eristada ettevõtja kaupu või teenuseid nendest, millel on muu päritolu.[10]

31. Õigusaktide ühtlustamine kaubamärgiõiguse valdkonnas tugineb kahele õigusaktide rühmale, mida kohaldatakse paralleelselt, kui mis on siiski mitmes osas omavahel seotud. Esimene neist on ühenduse kaubamärgisüsteem, st määrusega nr 40/94 ette nähtud tööstusomandi õigus, millega kehtestati kogu liidu territooriumil kohaldatav ühtne kaubamärgiõigus. Teiseks püüdis liidu seadusandja direktiivi 89/104 kaudu ühtlustada siseriiklikke õigusakte, muutmata siiski territoriaalsuse põhimõtet, st seost kaubamärgi õigusliku mõju ja asjaomase liikmesriigi territooriumi vahel.

32. Siiski tuleb rõhutada, et määruse nr 40/94 põhjenduse 5 kohaselt ei asenda kaubamärke käsitlevad ühenduse õigusnormid kaubamärke käsitlevaid liikmesriikide õigusnorme. Siseriiklikud kaubamärgid jäävad alles, sest neid peetakse vajalikuks ettevõtjate jaoks, kes ei soovi oma kaubamärki kaitsta liidu tasandil.[11]

33. Ühenduse kaubamärk seega täiendab siseriiklikke kaitsesüsteeme. Nagu on märgitud direktiivi 89/104 põhjendustes 1 ja 3, on selle direktiivi eesmärk osaline ühtlustamine, mis piirdub nende siseriikliku õiguse sätetega, mis mõjutavad siseturu toimimist kõige otsesemalt.[12]

34. Seega iseloomustab kaubamärkide kaitset liidus mitme kaitsesüsteemi kooseksisteerimine, mis võib tuua kaasa kaubamärgitaotluste paljususe ja, nagu edaspidi on näidatud, konkureerivate õiguspäraste registreeringute olemasolu.

B. *Kaubamärgitaotluse registreerimine ja esitamiskuupäev liidu õiguses*

35. Ühenduse kaubamärgi registreerimise osas on määruse nr 40/94 sätetes kõnealuse kaubamärgi taotluse esitamisega seotud mitmesuguseid tagajärgi.

36. Esiteks, vastavalt määruse nr 40/94 artiklile 46 algab kaubamärgi kümneaastane kaitseaeg taotluse esitamise kuupäevast. Teiseks, nagu nähtub määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 2 punktidest a ja b, määrab taotluse esitamise kuupäev, nii nagu see on määratletud sama määruse artiklis 27, kindlaks ühe kaubamärgi prioriteedi teise suhtes.[13] Kolmandaks on taotluse esitamise kuupäev asjakohane selleks, et hinnata kaubamärgi eristusvõimet, mille see võib määruse nr 40/94 artikli 7 lõike 3 tähenduses olla omandanud taotluse esitamisele eelnenud kasutamise käigus. Lõpetuseks võetakse registreerimistaotluse esitamise kuupäeva arvesse selleks, et kontrollida taotluse esitaja pahausksust määruse nr 40/94 artikli 51 lõike 1 punkti b tähenduses, seoses kaubamärgi absoluutsete kehtetuks tunnistamise põhjuste kindlaksmääramisega.[14]

10 — Vt selle kohta 4. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-517/99: Merz & Krell (EKL 2001, lk I-6959, punktid 21 ja 22); 12. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-206/01: Arsenal Football Club (EKL 2002, lk I-10273, punktid 47 ja 48); 17. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C-228/03: Gillette Company ja Gillette Group Finland (EKL 2005, lk I-2337, punkt 25); 26. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-412/05 P: Alcon *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (EKL 2007, lk I-3569, punktid 53 ja 54), ja 14. septembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-48/09 P: Lego Juris *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (EKL 2010, lk I-8403, punkt 38).

11 — Bonet, G., „La marque communautaire", *Revue trimestrielle de droit européen*, nr 1 (1995), lk 59.

12 — Selle piiramise näitena vt kohtujurist Cruz Villalóni ettepanek Euroopa Kohtu menetluses olevas kohtasjas C-96/09 P: Anheuser-Busch *vs.* Budějovický Budvar (ettepaneku punkt 79). Peale selle on Euroopa Kohus juba otsustanud, et osaline ühtlustamine ei välista, et ühtlustamine, mis puudutab eelkõige neid siseriikliku õiguse sätteid, mis siseturu toimimist kõige otsesemalt mõjutavad, oleks täielik. Vt 16. juuli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-355/96: Silhouette International Schmied (EKL 1998, lk I-4799, punkt 23), ja 11. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas C-40/01: Ansul (EKL 2003, lk I-2439, punkt 27).

13 — Seega on esitamiskuupäev asjakohane selleks, et määrata kindlaks „varasem kaubamärk" määruse nr 40/94 artikli 8 tähenduses, ning kaubamärgid, mille registreerimise taotluse kuupäev on varasem kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäevast (vastavalt direktiivi nr 89/104 artikli 4 lõike 2 punkti a alapunktile i).

14 — Vt selle kohta 11. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas C-529/07: Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (EKL 2009, lk I-4893).

37. Järelikult on taotluse esitamiskuupäeva täpne kindlaksmääramine ühenduse kaubamärgisüsteemi koostisosa. Kuivõrd käesoleva eelotsusetaotluse eesmärk on määruse nr 40/94 artikli 27 tähenduse ja ulatuse kindlaksmääramine, tuleb kõigepealt määrata kindlaks mõiste „esitamiskuupäev" olemus selle sätte tähenduses.

38. Kõigepealt tuleb tõdeda, et Pariisi konventsioonis ei ole taotluse esitamise tingimusi reguleerivaid materiaalõigusnorme, vaid vastupidi, selle konventsiooni artikli 4 A lõikes 2 on ette nähtud, et taotluse esitamise nõuetekohasuse üle otsustatakse kõikide liidu riikide õigusaktide või nende vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsetes lepingute alusel. Kuigi kõnealune konventsioon täpsustab, et osalisriigid moodustavad liidu tööstusomandi kaitseks, sisaldab sama konventsioon mitut sätet, mis nõuavad, et need riigid tegutseksid tööstusomandi valdkonnas seadusandjana, või lubavad neil seda teha. [15]

39. Seevastu määrus nr 40/94 sisaldab konkreetset sätet, mis reguleerib ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise tingimusi. Nimelt on kõnealuse määruse artikli 27 kohaselt ühenduse kaubamärgi taotluse esitamiskuupäev kuupäev, mil taotleja esitab artikli 26 lõikes 1 nimetatud teavet sisaldavad dokumendid ametile, või kui taotlus on esitatud liikmesriigi keskametile või Beneluxi kaubamärgiametile, siis taotluse sellele asutusele esitamise kuupäev, tingimusel, et taotluse esitamise lõiv tasutakse ühe kuu jooksul pärast eespool nimetatud dokumentide esitamist. [16]

40. Seega nähtub määruse nr 40/94 artiklist 27, et kõnealuses sättes ei ole ühtegi sõnaselget viidet liikmesriikide õigusele.

41. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb nii liidu õiguse ühetaolise kohaldamise nõudest kui ka võrdsuse põhimõttest, et liidu õigusnorme, mis ei viita sõnaselgelt liikmesriikide õigusele nende tähenduse ning ulatuse kindlaksmääramiseks, tuleb tavaliselt kogu Euroopa Liidus tõlgendada autonoomselt ja ühetaoliselt ning selleks tuleb arvestada õigusnormi konteksti ja vastava regulatsiooniga taotletavat eesmärki. [17]

42. Ühenduse kaubamärgi registreerimise raames tuleb varasemate siseriiklike kaubamärkide registreeringuid võtta arvesse kui õiguslikult olulisi asjaolusid, millele liidu õigusnormid omistavad kindlaid õiguslikke tagajärgi.

43. Sellest tulenevalt ei pea ühtlustamisamet kasutama päritoluriigi kaubamärkide valdkonnas pädeva asutuse nõudeid ja hindamist ega ole kohustatud registreerima taotletavat kaubamärki asjaolu tõttu, et siseriiklikud patendi- ja kaubamärgiametid on selle kaubamärgi registreerinud. [18]

44. Sellest tulenevalt leian, et ühenduse kaubamärgi taotluse „esitamiskuupäeva" kindlaksmääramine on küsimus, mida reguleerib ainuüksi liidu õigus, mis võtab sellega seoses arvesse asjassepuutuvaid rahvusvahelisi kokkuleppeid. Kuivõrd määruses nr 40/94 ei ole esitatud väljendi „esitamiskuupäev" õiguslikku määratlust, tuleb uurida selle väljendi ulatust ja tähendust kõnealuses määruses.

15 — Bodenhausen, G.H.C., *Guide d'application de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle*, BIRPI, 1969, lk 11.

16 — Tuleb märkida, et ühtse rahvusvahelise taotluse esitamise põhimõte, mis põhineb siiski kaubamärgi registreerimisel päritoluriigis, kehtestati 14. aprilli 1891. aastal sõlmitud märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppega ja 27. juuni 1989. aasta Madridi protokolliga. Vt Sabatier, M., *Pratique de la marque internationale*, lk 5–7.

17 — Vt muuhulgas 6. veebruari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-245/00: SENA (EKL 2003, lk I-1251, punkt 23) ja 21. oktoobri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-467/08: Padawan (EKL 2010, lk I-10055, punkt 32).

18 — Vt selle kohta 25. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-238/06 P: Develey *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet (EKL 2007, lk I-9375, punktid 71–73) ja 17. detsembri 2010. aasta otsus kohtuasjas T-395/08: Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet (šokolaadist jänese kuju) (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata).

C. Taotluse esitamise kuupäev põhikohtuasjas

45. Enne käesoleva menetluse põhimõiste analüüsi alustamist tuleb seoses eelotsusetaotluse lugemisega esile tõsta ebamäärasust, mis näib ümbritsevat üht põhikohtuasja keskmes olevat faktilist asjaolu, st kõnealuste kaubamärkide taotluste esitamise päeva kindlaksmääramist. [19]

46. Eelotsusetaotlusest nähtub, et mõlemad ühenduse sõnamärkide RIZO ja RIZO, EL ERIZO taotlused esitati ühtlustamisametile elektrooniliselt 12. detsembril 2003. Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab siiski küsimuse selle kohta, kas seda elektroonilise esitamise kuupäeva tuleb käsitleda ühenduse kaubamärgi taotluse esitamist tõendava kuupäevana.

47. Eelotsusetaotlusest nähtub, et Tribunal Superior de Justicia de Madrid jättis Génesise poolt OEPM-i vaidlusaluse otsuse peale esitatud kaebuse rahuldamata eelkõige põhjendusel, et vastulause aluseks olevate ühenduse kaubamärkide taotluse esitamise kuupäev oli 7. veebruar 2004 – dokumentide tegelikult esitamise kuupäev – ja mitte 12. detsember 2003 ? taotluse elektrooniliselt esitamise kuupäev.

48. Selles osas tuleb märkida, et ühtlustamisamet pakub kasutajatele elektrooniliselt esitamise teenust („e-filing”), mis võimaldab neil esitada ühenduse kaubamärgi taotlused Interneti kaudu. See teenus pakub mitut eelist, sealhulgas tagatist taotluse esitamiskuupäeva kohta määruse nr 40/94 artikli 27 tähenduses.

49. Nimetatud sätte sõnastust arvestades tuleb sedastada, et kuupäeva, mil taotlus esitatakse elektrooniliselt koos kõigi määruses nr 40/94 nõutud dokumentidega ning mille järel tasutakse ühe kuu jooksul taotluse esitamise lõiv, tuleb pidada esitamiskuupäevaks kõnealuse määruse artikli 27 tähenduses. Ühtlustamisamet pakub huvitatud isikutele vajalikke tehnilisi vahendeid nõutud dokumentide lisamiseks. [20]

50. Seevastu juhul, kui elektrooniliselt esitatakse üksnes registreerimistaotlus, millega ei kaasne nõutud dokumentide esitamine, on esitamiskuupäev määruse nr 40/94 artikli 27 tähenduses kuupäev, mil ühtlustamisametile on tegelikult esitatud kõik nõutud dokumendid. Seega on tegemist kuupäevaga, mis on kõnealuse taotluse elektroonilisest esitamisest hilisem.

51. Seega, väljendi „esitamiskuupäev” kohaldamiseks määruse nr 40/94 artikli 27 tähenduses tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kontrollida, mis kuupäeval esitas Génesis seoses oma registreerimistaotlustega tegelikult kõik nõutud dokumendid, ning seejärel seda, mis kuupäeval tasuti lõiv.

52. Alles pärast selle asjaolu käsitlemist on mõtet arutada eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt mainitud täpsemaid ajalisi küsimusi.

19 — Eelotsusetaotluses ei ole selle faktilise asjaolu kohta lõplikku seisukohta võetud ning Génesise esitatud märkused ei ole selles küsimuses ühemõttelised. Üksnes komisjon esitas oma kirjalikes märkustes lisad, mis räägivad selle kasuks, et esitamiskuupäev on 12. detsember 2003.

20 — Vt http://oami.europa.eu/help/html/help_fr.html. Tundub, et ühtlustamisamet ei registreeri ametlikult kaubamärgitaotluse esitamise kellaaega. Täpsustused, mis eelotsusetaotluse esitanud kohus selle kohta esitas, ei põhine seega ühtlustamisameti poolt registreeritud andmetel. Ei Ühenduse kaubamärkide bülletäänis (http://oami.europa.eu/bulletin/ctm/ctm_bulletin_en.htm) ega ühtlustamisameti andmebaasis (CTM online) ei ole märgitud esitamise kellaaega.

D. *Kellaaja arvessevõtmine seoses mõiste „esitamiskuupäev" kohaldamisega määruse nr 40/94 tähenduses*

53. Oma küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 40/94 artikli 27 kohaldamisel on võimalik võtta arvesse registreerimistaotluse esitamise kellaaega, kui see asjaolu võib aidata määrata kindlaks võimalikku prioriteetsust siseriikliku kaubamärgi ees, mille registreerimist taotleti samal päeval. Sellise esitamiskuupäevade kokkulangemise puhul on Hispaania õiguses kaubamärkide prioriteetsus määratletud taotluse esitamise kellaaja alusel.

54. See küsimus puudutab seega prioriteedipõhimõtet, mille kohaselt on varasema õiguse alusel võimalik esitada vastulause kõikide hilisemate tähiste suhtes, mis on temale vastandatud.[21] Génesise poolt siseriikliku õiguse alusel alustatud vastulausemenetluse eesmärk on seega tõendada, et tema kaks ühenduse kaubamärki on „varasemad kaubamärgid" siseriiklike õigusaktide tähenduses, milles on üle võetud määruses nr 40/94 esitatud mõiste „varasem kaubamärk" määratlus.[22]

55. Käesolevas menetluses märkused esitanud poolte pakutud analüüs mõiste „esitamiskuupäev" ulatuse kohta on oluliselt erinev. Sarnaselt Hispaania ja Itaalia valitsusega ning komisjoniga olen seisukohal, et ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise kellaaeg ei ole asjakohane tegur määruse nr 40/94 artikli 27 kohaldamisel. Mulle tundub, et „esitamiskuupäev" viitab üksnes „kalendripäevale". Viimati nimetatud mõiste vastab minu arvates kesköösti kuni kesköösni kestvale kalendripäevale, mida tähistatakse Gregoriuse kalendri kohase kuu numbri ja aastaarvuga, ning ühele päevale teiste kalendrisüsteemide järgi.[23] Kalendripäev võib seega olla sama, vaatamata ajavööndidest tulenevale tegeliku aja erinevusele.[24]

56. Minu arvates räägivad selle tõlgenduse kasuks mitu asjaolu.

57. Esiteks märgin, et Pariisi konventsiooniga, mille osalised on kõik liikmesriigid, loodud süsteemi kohaselt loetakse arvestamise põhiühikuks kuupäeva, mille all mõistetakse ühte päeva või kalendripäeva. Taotluse esitamise nõuetekohasust hinnatakse üksnes selle asjaolu alusel. Kõnealust esitamist peetakse toimunuks niipea, kui vastavalt esitamise riigi õigusaktidele on taotlus esitatud vorminõudeid järgides, ning isegi kui see taotlus on puudulik või vormi poolest ebakorrektne, piisab sellest esitamiskuupäeva kindlaks määramiseks.[25]

58. Selles osas tuleb rõhutada, et selle arvestamise põhiühiku kehtestamine on tihedalt seotud nähtusega, mida kutsutakse kokkuleppeliselt „liidu prioriteediks", mis sätestati Pariisi konventsiooniga, mille kohaselt sellise isiku kaubamärk, kes kuue kuu jooksul alates oma kaubamärgi taotluse esitamisest päritoluriigis esitab teises riigis kaubamärgitaotluse, on seal kaitstud alates esmasest

21 — Kaubamärgiseaduse nr 17/2001 artikli 6 kohaselt ei saa tähiseid registreerida, kui need on identsed varasema kaubamärgiga või kui on olemas segiajamise tõenäosus. Vt direktiivi 84/104 artikli 4 lõige 1 ja artikli 5 lõige 1.

22 — Vt direktiivi 40/94 artikli 8 lõige 2.

23 — Vt selle kohta nõukogu 3. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01, lk 51) artikli 4 lõige 2, millest nähtub, et nõukogu või komisjoni õigusaktide või nende õigusaktide sätete teatava kuupäevaga seotud jõustumine, kehtima hakkamine või kohaldamine toimub kõnealusele kuupäevale vastava päeva esimese tunni alguses. Vt Üldkohtu 20. juuni 2001. aasta otsus kohtuasjas T-146/00: Ruf ja Stier *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (pilt „DAKOTA") (EKL 2001, lk II-1797, punktid 23, 27 ja 55).

24 — Nagu on näha näiteks uue aasta tähistamisest üle kogu maailma.

25 — Pariisi konventsiooni artikli 4 punkti A lõike 3 kohaselt mõistetakse nõuetekohase siseriikliku esitamise all iga niiviisi esitatud taotlust, mille järgi on võimalik kindlaks määrata taotluse esitamiskuupäev asjaomases riigis. Vt Bodenhausen, G.H.C., *Guide d'application de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle*, *op. cit.*, lk 42.

kuupäevast, mil ta omandas selle kaitse päritoluliikmesriigis.[26] Kõnealuse konventsiooni artikli 4 punkti C lõike 2 kohaselt algab tähtaja arvestamine esmase taotluse esitamise kuupäevast, kusjuures taotluse esitamise kuupäev arvesse ei lähe. Seega ei ole taotluse esitamise kellaajal prioriteediaja arvestamiseks mitte mingit tähtsust.[27]

59. Määruses nr 40/94 on esitatud eraldi normid, mis järgivad konventsiooni süsteemi, kehtestades artiklis 29 prioriteediõiguse, mis hõlmab konventsiooni osalisriikides või Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu osalisriikides taotletud registreeringuid.[28] Prioriteediõiguse tagajärjel peavad ühenduse kaubamärgiga seonduvad õigused tekkima kohe alates prioriteedi alguskuupäevast, st siseriikliku taotluse esitamise päevast.[29]

60. Sellest tulenevalt leian, et määruse nr 40/94 artiklis 27 sätestatud esitamiskuupäeva ei saa täiendavalt täpsustada. See tundub seda võimatum, et kõnealusele mõistele on seoses eespool nimetatud prioriteedipõhimõtte kohaldamisega algusest peale antud täpne roll mitte ainult liidu tasandil, vaid samuti kaubamärkide registreerimise mõju käsitlevate rahvusvaheliste eeskirjade kohaldamiseks. Selles osas tuleb meenutada, et varasem kaubamärk võib olla kaitstud ka rahvusvahelise registreeringuga.[30]

61. Tõsi küll, ühtlustamisameti Internetileheküljel on märgitud, et esitamiskuupäev on see kuupäev, mil artiklis 26 nimetatud dokumendid esitatakse ühtlustamisametile Kesk-Euroopa aja (GMT+1) järgi.[31] Leian siiski, et seal märgitud kellaaega on vaja ühtlustamisametile taotluse esitamise kuupäeva kindlaksmääramiseks, mitte selleks, et anda esitamise kellaajal põhinev ajaline eelis.

62. Seda seisukohta kinnitab ka see, kui tõlgendada grammatiliselt määruse nr 40/94 artikli 27 sõnastust, milles on viidatud üksnes „kuupäevale". Lisaks sellele nähtub määruse nr 2868/95 eeskirjast 5, et ühtlustamisamet märgib dokumentidele, millest taotlus koosneb, üksnes taotluse saabumise kuupäeva ning taotluse toimiku numbri. Ühtlustamisamet väljastab taotlejale viivitamata kättesaamistõendi, mis sisaldab vähemalt toimiku numbrit ning taotluse vastuvõtmise kuupäeva.

63. Tõlgendust, mille kohaselt esitamise kellaaega ei tule arvesse võtta, toetab teiseks ka liidu õigusnormide eesmärk ja olemus. Nagu ma juba märkisin käesoleva ettepaneku punktides 30–34 ja 39–43, ei olnud määruse nr 40/94 eesmärk mitte ühtlustada liikmesriikide õigust, vaid luua ühtne, kogu liidus kehtiv tööstusomandi õigus. Lisaks sellele, arvestades määruses nr 40/94 sisalduvate liidu õiguse mõistete iseseisvust, ei saaks siseriiklikus õiguses kasutusele võetud õiguslikke lahendusi arvesse võtta ühenduse kaubamärgikorra tõlgendamiseks. Lõpetuseks, nagu komisjon õigesti märgib, kinnitab sellist lähenemisviisi kõnealuse määruse artikkel 14 koosmõjus sama määruse artikliga 97, kuna sellest tuleneb, et siseriikliku õiguse kohaldatavus piirdub küsimustega, mis ei kuulu määruse nr 40/94 kohaldamisalasse.

26 — Pariisi konventsiooni artikkel 4 näeb ette kuuekuuse tähtaja, mille jooksul liidu liikmesriigis kaubamärgi taotleja võib taotleda sama kaubamärki teistes liidu riikides, ilma et hilisemat taotlust või hilisemaid taotlusi mõjutaks võimalikud kolmandate isikute poolt sama kaubamärgi kohta esitatud taotlused. Prioriteediõigus annab seega kaubamärgi taotlejale ajaliselt piiratud puutumatuse sama kaubamärki puudutavate taotluste suhtes, mis kolmandad isikud võivad prioriteedi tähtaja jooksul esitada. Vt Üldkohtu 15. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-128/99: Signal Communications *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet (TELEYE) (EKL 2001, lk II-3273, punktid 36-40).

27 — Prioriteediaja arvestamise puhul kasutatakse rahvusvahelisel tasandil sama arvestust patentide suhtes (varasema taotluse esitamise kuupäev ei lähe selle aja arvestamisel arvesse. Vt rakendusmääruse eeskiri 2.4: http://www.wipo.int/pct/fr/texts/rules/r2.htm#_2_4).

28 — Prioriteediõigus tekib kaubamärgitaotlusest, mis on esitatud varem ühes eespool nimetatud riikidest, ning see kujutab endast iseseisvat õigust, kuivõrd see on olemas sõltumatult kõnealuse taotluse tulemusest. Kui ühenduse kaubamärgi taotlusega kaasneb prioriteedinõue, saab kõnealusest õigusest selle taotluse oluline osa, sest see määrab kindlaks ühe selle taotluse põhitunnuse, st asjaolu, et selle kindlaksmääramisel, millised õigused on varasemad, käsitletakse kaubamärgitaotluse esitamiskuupäevana varasema taotluse esitamiskuupäeva. Vt eespool 27. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Signal Communications *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet.

29 — Kui nõutud tingimused on täidetud, hakkab ühenduse kaubamärk tagasiulatuvalt kehtima taotletud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise päeval. Bonet, G., „La marque communautaire", *op. cit.*

30 — Vt määruse nr 40/94 artikli 8 lõike 2 punkti a alapunkt iii ja määruse (EÜ) nr 207/2009 artikli 8 lõike 2 punkti a alapunkt iv, mis viitavad kaubamärkidele, mis on registreeritud ühenduses kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel.

31 — http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/QPLUS/forms/electronic/fileApplicationCTM.fr.do.

64. Kolmandaks tuleb rõhutada, et määruse nr 40/94 artikkel 32, millest tuleneb, et ühenduse kaubamärgi taotlus on sama toimega kui siseriikliku kaubamärgi taotlus liikmesriikides, on asjakohane juhul, kui on vaja määrata kindlaks ühenduse kaubamärgi taotlusega seotud õigus. Nimetatud artikkel viitab üksnes esitamiskuupäevale.

65. Nagu Hispaania valitsus märkis, ei muuda määruse nr 40/94 artikli 32 lõige 2 ühenduse mõistet „esitamiskuupäev" ega eelda siseriikliku õiguse täiendavat kohaldamist, vaid üksnes tunnistab, et ühtlustamisametile esitatud ühenduse kaubamärgi taotlusel on sama õigusjõud kui siseriiklikele ametitele esitatud kaubamärgi taotlustel. Kui Euroopa Kohus otsustaks selle sätte laiendava tõlgendamise kasuks, vaatamata määruse nr 40/94 artikli 27 sõnastusele, oleks kõik kaubamärgi taotlejad sellest tulenevalt kohustatud registreerima need kaubamärgid ühtlustamisametis, et tagada nende prioriteediõigus mitte ainult teiste siseriiklike kaubamärkide suhtes, vaid ka teiste ühenduse kaubamärkide suhtes, ning see oleks vastuolus põhimõttega, mille kohaselt ühenduse kaubamärk ei asenda siseriiklikke kaubamärke.

66. Viimasena on oluline märkida, et on olemas mitu praktilist raskust, mis oleks seotud prioriteedi rakendamisega reaalajas, selle asemel, et rakendada ühenduse kaubamärgisüsteemis kalendripäeva mõistet.

67. Kõigepealt muudab erinevate ajavööndite olemasolu liidus minu arvates võimatuks ühenduse kaubamärgi prioriteedi kindlaksmääramise reaalajas. Nimelt katab Euroopa territoorium nelja ajavööndit. [32]

68. Seda erinevust arvestades eeldaks kaubamärgi taotluse kellaaja arvessevõtmine seda, et tuleks määrata kindlaks norm mitme siseriikliku süsteemi vahelise ajalise vastuolu puhuks. Ei saa välistada, et reaalajas määratav prioriteet tooks kaasa teatavat segadust, arvestades sidevahendite paljusust ning nende kvaliteedi erinevust paljudes liikmesriikides. [33] Selle segaduse lõpetamiseks tuleks mitte ainult registreerida taotluse kellaaeg, vaid ka tagada, et siseriiklike ametiasutuste käsutuses olevad infosüsteemid järgivad täpselt aatomiaega või maailmaaega. [34]

69. Nõnda muutuks esitamiskuupäeva küsimus tarbetult vaidluseks nominaalsete või lausa reaalsete ajaühikute üle. Näiteks 1. jaanuar kell 00.30 Soomes vastab enamikus liikmesriikides reaalajas 31. detsembrile kl 23.30.

70. Tõsi küll, elektroonilise registreerimise võimalust rakendatakse mitmes liikmesriigis. [35] Mulle tundub siiski, et tuleb teha vahet taotluse elektroonilise esitamise võimaluse ja reaalajas määratava prioriteedi süsteemi kehtestamise vahel. Asjaolu, et ühtlustamisamet või teatud liikmesriigid kehtestasid tööstusomandi kaitsele juurdepääsu kaasajastamiseks ja hõlbustamiseks elektroonilise taotluse esitamise võimaluse, ei tähenda tingimata registreerimistaotluse kellaaja arvessevõtmist varasema kaubamärgi kindlaks määramiseks. [36]

32 — Vt Euroopa Nõukogu soovitus nr 1432 (1999) Euroopa ajavööndite süsteemi järgimise kohta, kätesaadav aadressil http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta99/frec1432.htm#1. Kõnealuste ajavööndite võrdlemiseks vt: http://europa.eu/travel/time/index_fr.htm#tzone.

33 — Selles osas piisab sellest, kui viidata eelotsusetaotlusele, mille kohaselt taotlused esitati vastavalt kell 11.52 ja 12.13, samas kui OEPM-i vaidlusalune otsus täpsustab, et taotlused esitati kell 11.31.

34 — Tsiviilaega, mida nüüd määratletakse aatomikellade ajaga, kutsutakse koordineeritud maailmaajaks (UTC). UTC päev on umbes 0,9 sekundit pikem kui keskmine päev.

35 — Minu mitteammendava uurimise andmetel on see võimalus ette nähtud järgmistes riikides: Belgia Kuningriik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Madalmaade Kuningriik, Portugali Vabariik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik. Vt http://www.wipo.int/directory/en/urls.jsp.

36 — Näiteks on täiesti võimalik, et, arvestades siseriiklike kaubamärgiametite vastuvõtupunktide piiratud lahtiolekuaegu, registreeritakse kell 23 saadetud elektrooniline taotlus järgmisel päeval või samal päeval, ning registreerimine, mille alusel määratakse kindlaks prioriteet mõne teise ühenduse või siseriikliku kaubamärgi suhtes, ei toimu reaalajas. Nagu ma rõhutasin 20. joonealuses märkuses, tundub, et ühtlustamisamet ei registreeri ametlikult kaubamärgi taotluse esitamise kellaaega.

71. Sellest tulenevalt leian, et määruse nr 40/94 artikli 27 tähenduses varasema kaubamärgi kindlaksmääramisel kellaaja arvessevõtmine oleks võimalik üksnes pärast seda, kui kogu liidus on kehtestatud nii ühenduse kui ka siseriiklike kaubamärkide elektroonilise registreerimise haldusmenetluste ühtne süsteem. See eeldaks samuti maailmaaja süsteemi kohaldamist, st Euroopa riikide ametlike ajasüsteemide täielikku ühtlustamist. On iseenesestmõistetav, et sellise süsteemi kehtestamine peaks olema selgelt sätestatud liidu õigusnormides ning liikmesriikide siseriiklikes õigusnormides [37] ega saa tuleneda kohtupraktikast.

72. Selles osas tuleb ka märkida, et määruse nr 207/2009 artikkel 27, mis käsitleb esitamiskuupäeva, on sõnastatud samamoodi kui määruse nr 40/94 vastav artikkel, mis on käesoleva eelotsuse küsimuse esemeks. Sellest järeldub, et liidu seadusandja ei ole ikka veel teinud täpsustusi esitamise kellaaja kohta.

73. Teise võimalusena soovin veel märkida, et määruses (EÜ) nr 6/2002 [38] ei ole seoses ühenduse disainilahenduste registreerimistaotluse esitamise kuupäevaga samuti kellaaega mainitud. Peale selle on registreeritud disainilahenduse taotlejal kõnealuse määruse kohaselt teatud tingimustel prioriteediõigus. Selle tulemusena peetakse prioriteedikuupäevaks ühenduse disainilahenduse registreerimistaotluse esitamise kuupäeva. [39]

74. Eespool esitatud kaalutlusi arvestades tuleneb, et kui tuleks esiteks nentida, et kõnealused kaubamärgitaotlused esitati samal päeval, ja teiseks, et kellaaja arvessevõtmine tuleb välistada, siis nähtuks, et kõnealust kaht kaubamärki peaks põhimõtteliselt saama registreerida. Seega tekiks siseriikliku ja ühenduse kaubamärgi kooseksisteerimise küsimus.

E. *Kaubamärkide kooseksisteerimine turul*

75. Kahe identse kaubamärgi konkureeriva registreeringu kooseksisteerimine on liidus tuntud ja mõnikord vältimatu nähtus. Tegemist on vaieldamatult ebatäiusliku olukorraga, mis tuleneb kaubamärgi kaitse süsteemide rahvusvahelisest ja mitmekesisest iseloomust ning kaubamärkide omanikeks olevate ettevõtjate mitmekesisusest.

76. Tuleb märkida, et kõnealune kooseksisteerimine võib mõjutada vastulausemenetluse või kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotluse tulemust. See tulemus erineb sõltuvalt sellest, kas tegemist on vastandatud kaubamärkide kooseksisteerimisega või varasema kaubamärgi ja selliste kaubamärkide kooseksisteerimisega, mis ei kuulu ühenduse kaubamärgi omanikule, vaid kolmandale isikule. Varasema õiguse omanik võib kooseksisteerimisega leppida või pooled võivad selles kokku leppida lepingu kaudu. [40]

37 — Ajalise ühtlustamise valdkonnas tehtud jõupingutused tulenevad eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. jaanuari 2001. aasta direktiivist 2000/84/EÜ suveaja korra kohta (EÜT L 31, lk 21; ELT eriväljaanne 12/02, lk 118), milles on ette nähtud, et kellade keeramine ülejäänud aastaga võrreldes 60 minuti võrra ette arvestatakse kõikides liikmesriikides märtsi viimasel pühapäeval kell 01.00 Greenwichi aja järgi. Samuti tuleb märkida, et Madridi kokkuleppe ja protokolli raames kehtivad täpsed eeskirjad taotluse esitamise aja kohta (märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe ja selle kokkuleppe protokolli ühise rakendusmääruse eeskiri 4 „Tähtaegade arvutamine", kättesaadav järgmisel aadressil: http://www.wipo.int/madrid/fr/legal_texts/common_regulations.htm#rule_4). Taotluse esitamise ajal ei kuulu täpse kellaaja kindlaksmääramine taotlusel esitatud ametlike märgete hulka. Seevastu, vastavalt elektroonilist sidet käsitlevale 11. juhendile (märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe ja selle kokkuleppe protokolli kohaldamise haldusjuhised), mis on kättesaadav aadressil http://www.wipo.int/madrid/fr/legal_texts/admin_instructions.htm#P81_4630, käsitleb rahvusvaheline amet juhul, kui ajavahe tõttu on esitamise alguse kuupäev erinev taotluse kättesaamise kuupäevast, kättesaamise kuupäevana varasemat kuupäeva. Vt Sabatier, M., *Pratique de la marque internationale*, *op. cit.*, lk 26.

38 — Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrus ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142).

39 — Patendikoostöölepingu (PCT) rakendusmääruse (tekst kätesaadav aadressil: http://www.wipo.int/pct/fr/texts/rules/r2.htm#_2_4) eeskirja 2 punkti 2.4 alapunkti a kohaselt ei hõlma prioriteeditähtaeg varasema taotluse esitamise kuupäeva. Peale selle on ette nähtud erieeskirjad juhuks, kui tähtaeg lõpeb puhkepäeval või riigipühal (vt eeskiri 80, punkt 80.5, kättesaadav aadressil http://www.wipo.int/pct/fr/texts/rules/r80.htm#_80_5).

40 — Folliard-Monguiral, „Conditions et effets de la coexistence de marques en droit communautaire", *Propriété industrielle* nr 9, september 2006, uuring 24.

77. On selge, et selle olukorra parandamiseks võivad kaks kaubamärgiomanikku võimalike konfliktide ennetamiseks kasutada kooseksisteerimise lepingut.[41] Lisaks pakuvad siseriiklikud õigusnormid erilisi lahendusi, nagu näiteks „ausa samaaegse kasutamise" („*honest concurrent use*") põhimõte, mille õiguspärasus tundub liidu õiguse seisukohast vaieldav.[42]

78. Nagu komisjon oma märkustes rõhutas, on kooseksisteerimist tuntud alates ühenduse kaubamärgi kehtestamisest, kohe, kui ühtlustamisamet registreeris 1. aprillil 1996, st ühenduse kaubamärkide registri avamise kuupäeval, kõik kaubamärgid, mille registreerimist oli varem taotletud.[43]

79. Igal juhul on Pariisi konventsioonil põhinevates süsteemides olnud alati olemas sama prioriteedikuupäevaga identsete kaubamärkide registreerimise võimalus samade toodete või teenuste jaoks. Kooseksisteerimine on seega kaubamärgi mõiste lahutamatu osa, olgugi et see on samas vähesoovitav.

V. Ettepanek

Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Tribunal Supremo esitatud eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Kehtiva liidu õiguse kohaselt välistab nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta artikkel 27 selle, et peale ühenduse kaubamärgitaotluse esitamise päeva võetaks arvesse ka selle taotluse esitamise kellaaega.

41 — Elsmore, M. J., „Trade Mark Coexistence Agreements: What is all the (lack of) fuss about ?", SCRIPT-ed, vol. 5, nr 1, aprill 2008. Selline leping ei ole alati asjakohane segiajamise tõenäosuse hindamiseks, vt Üldkohtu 6. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-90/05: Omega *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet–Omega Engineering (Ω OMEGA) (punkt 49).

42 — Vt kohtujurist Trstenjaki ettepanek eespool viidatud kohtuasjas C-482/09: Budějovický Budvar, milles kohtujurist teeb Euroopa Kohtule ettepaneku otsustada, et direktiivi 89/104 artikli 4 lõike 1 punktiga a on vastuolus see, kui kaks eri kaubamärgiomanikku kasutavad identsete kaupade tähistamiseks samaaegselt, heaukselt ja kaua kaht identset kaubamärki.

43 — Vt Üldkohtu 19. oktoobri 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-350/04-T-352/04: Bitburger Brauerei *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet - Anheuser-Busch (BUD) (EKL 2006, lk II-4255).